

I. GAZDASÁGI HÍREK

Horvátország bruttó külföldi adóssága 41,1 Mrd EUR

A Horvát Nemzeti Bank (HNB) adatai szerint a Horvátország bruttó külföldi adóssága 2019. november végén 41,1 Mrd EUR-t tett ki, ami 3,8 százalékkal, vagyis 1,6 Mrd EUR-val kevesebb, mint egy évvel korábban. Az előző hónaphoz viszonyítva a bruttó külföldi adósság - amely magába foglalja az állam, központi bank, egyéb pénzügyintézmények, hazai szektorok külföldi adósságát, közvetlen befektetéseit - november végén 4,5 százalékkal csökkent. Az adósságszerkezetben a legnagyobb, körülbelül 41,3 százalékos részesedést az egyéb ágazatok, kereskedelmi társaságok alkotják. A külföldi adósság csökkenése a tavalyi év első tizenegy hónapjában, az összkategórián belüli tevékenységek csökkentésének eredménye, kivéve az egyéb hazai ágazatokét, ahol a bruttó külföldi adósság a 2018. év végéhez viszonyítva 1,7 százalékkal volt magasabb. Az állami szektoron belül a külföldi hitelezőkkel szembeni összes bruttó adósság 2019. november végén 15,3 Mrd EUR-t tett ki, a központi állam 12,9 Mrd EUR-val volt a legnagyobb adós. Annak ellenére, hogy a decemberi mutatók megerősítik a külföldi adósság GDP-hez viszonyított 75,7 százalékra történő csökkenését, a koronavírus világjárvány által létrejött körülmények hátrányosan befolyásolják a külföldi adósság relatív mutatóinak alakulását. A gazdasági aktivitás csökkenése, a korábbi évek során felhalmozódott, a külföld felé fennálló kötelezettségek magas szintje mellett, Horvátországnak a külső tényezők miatti sebezhetőségének növelésére lesz hatással.

A kiskereskedelmi forgalom februárban 4,9 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva

A horvát Országos Statisztikai Hivatal (OSH) adatai szerint tavaly június óta folytatódik a belföldi kiskereskedelem pozitív tendenciája: a kiskereskedelem reálforgalma havi- és éves szinten is növekedett. A szezonális és naptárilag összehangolt forgalom februárban reálisan 0,2 százalékkal nőtt januárhoz képest, éves szinten pedig 4,9 százalékkal. Továbbá februárban, az előző év azonos hónapjával összehasonlítva az élelmiszerek, italok és dohányárúk kiskereskedelme 9,9 százalékkal, a közhasználati termékek (kivéve az üzemanyagokat és kenőanyagokat) forgalma 13,1 százalékkal nőtt. Az eredeti mutatók szerint ez a növekedés elsősorban az egyéb élelmiszer kereskedelemmel foglalkozó üzletek fokozott tevékenységének eredménye, melyek forgalma névlegesen 13,3 százalékkal, valamint a gyógyszertárak, az orvosi- és ortopédiai, kozmetikai- és tisztálkodási termékek megnövekedett forgalmának hatása, melyek forgalma 19,6 százalékkal növekedett. Tekintettel a koronavírus-járvány jelenlegi helyzetére, a rossz gazdasági kilátások Horvátországot sem kerültk el. A jelenlegi feltételek hatásainak részletes gazdasági értékelése valójában nem lehetséges. A gazdasági aktivitás csökkenése negatív következményeket és a forgalom visszaesését eredményezi jelentős számú horvát vállalatban, amelyek közvetlenül befolyásolják a foglalkoztatást és a lakosság rendelkezésére álló jövedelmét.

Az ipari termelés januárban éves szinten 2,4 százalékkal csökkent

Legújabb adatok szerint az ipari termelés januárban a tavalyi év decemberi időszakához viszonyítva 5,6 százalékkal növekedett, éves szinten pedig 2,4 százalékkal csökkent. Az iparág teljes szezonális és naptárilag összehangolt forgalma januárban, 2019 decemberéhez képest, a hazai piacon 8,9 százalékkal, a külföldi piacokon pedig 1,5 százalékkal növekedett. A nagyobb ipari ágazatok havi összehasonlítása azt mutatja, hogy januárban az energiaértékesítés 22,1 százalékkal, a tartós fogyasztási cikkeké 4,9 százalékkal csökkent. Ugyanakkor a köztes termékek értékesítése 9,6 százalékkal, a nem tartós fogyasztási cikkek 8,2 százalékkal, a tökétermékek pedig 4,4 százalékos növekedést mutattak. Éves szinten januárban, az előző év azonos hónapjához viszonyítva és naptárilag összehangolt ipari forgalom a belföldi piacon 0,1, a külföldin pedig 5,9 százalékkal csökkent. A tartós fogyasztási cikkek értékesítése 16 százalékkal, a nem tartós fogyasztási cikkeké 7,5, a beruházási javak 1,2 százalékkal csökkentek. Az energiaértékesítés 16 százalékkal, a köztes termékeké 1 százalékkal nőtt.

A horvát kuna kis mértékben gyengült az összes fontosabb valutához képest

A Horvát Nemzeti Bank az árfolyam-stabilitás fenntartása érdekében beavatkozott a devizapiacra, és több mint 618 millió eurót adott el a bankoknak, így mintegy 4,7 milliárd HRK-t vonva ki a pénzügyi rendszerből. 618,15 millió eurót értékesített a bankoknak 7,608529 HRK középárfolyamon. Márciusban ez az ötödik, és eddig a legnagyobb, a HNB által végrehajtott devizapiaci beavatkozás, amelynek célja az árfolyam-stabilitás megőrzése vagy a kuna értékcsökkenési nyomásának enyhítése. Az árfolyam-védelmében a HNB eddig 2,3 MRD EUR-t költött tartalékaiból, ami a teljes készlet több mint 10 %-a. A kuna történelmi árfolyamrekordjai az euróhoz képest 7,71 és 7,12 volt. A nemzeti bank 7,4-7,5 közötti árfolyamot preferál.

II. KORMÁNYHATÁROZATOK

A kormány a 2020. április 2-án megtartott ülésen a következő gazdasági és pénzügyi vonatkozású határozatokat hozta:

- Elfogadta a koronavírus-járvánnyal sújtott gazdasági társaságok második támogatási csomagját, amellyel az állami bértámogatás összege 2020 áprilisára és májusára az eddigi 3.250 HRK-ról (433,33 EUR) 4.000 HRK-ra (533,3 EUR) növekszik, továbbá mindhárom hónapra mentesülnek a járulékok fizetésétől. Valamennyi ÁFA-köteles vállalkozásra kiterjed az ÁFA megfizetésének kötelezettsége a megfizetett számla alapján. A 7,5 M HRK (1 M EUR) összegben aluli éves bevételt megvalósító vállalkozások a 2020. április-júniusi időszakban mentesülnek a személyi jövedelemadó és társasági adó megfizetésének kötelezettsége alól, amennyiben az említett időszakban megvalósított bevétel legalább 50 százalékkal csökkent az előző évi azonos időszakkal összehasonlítva. Az 1 M EUR-nál nagyobb éves bevételt megvalósító vállalatok részére az 50 százalékot meghaladó bevételecsökkenés mértékében csökken a személyi jövedelemadó és társasági adó megfizetésének összege.
- Elfogadta az Adótörvénykönyv módosításának végleges tervezetét, amellyel ez előző pontban leírt intézkedések jogszabályi alapot kapnak. Javasolta a parlamentnek, hogy a tervezet megtárgyalására és elfogadására alkalmazza a sürgős eljárást.
- Elfogadta a Könyvvitelről szóló törvény végleges tervezetét, amellyel a pénzügyminiszter felhatalmazást kap, hogy szabályzattal módosítsa a kötelező éves pénzügyi jelentés benyújtásának határidejét. Javasolta a parlamentnek, hogy a tervezet megtárgyalására és elfogadására alkalmazza a sürgős eljárást. A pénzügyminiszter bejelentése szerint a szabályzat módosításával ez a határidő április 30-áról június 30-án módosul majd.
- Elfogadta a Horvát Köztársaság 2020. évi állami költségvetésének végrehajtásáról szóló törvény módosításának végleges tervezetét, amellyel a helyi önkormányzatok az elmaradt személyi jövedelemadóból, illetve helyi adóból származó bevételek pótlására kamatmentes kölcsönre jogosultak az államtól. Javasolta a parlamentnek, hogy a tervezet megtárgyalására és elfogadására alkalmazza a sürgős eljárást.
- Elfogadta az állami költségvetéssel előlátott eszközök használatának korlátozásáról, amellyel a koronavírus-járvány miatt korlátozzák a központi állam, a helyi és regionális önkormányzatok és az állami tulajdonban lévő vállalatok kiadásait. A kormány megkezdi a tárgyalásokat a köztisztviselők és közalkalmazottak képviselőire felhatalmazott szakszervezetekkel a kollektív szerződésekkel meghatározott bérek és egyéb anyagi jogok új összegének megállapítására. Elrendeli a köztisztviselők és közalkalmazottak új alkalmazásának tilalmát, kivéve az egészségügyben.
- Elfogadta a határozatot a fiskális szabályok alkalmazásának ideiglenes halasztásáról, amellyel ideiglenesen nem kötelező a Fiskális szabályokról szóló törvény szerinti strukturális mérleg, kiadási és államadóssági szabály alkalmazása.
- Elfogadta a határozatot, amellyel tudomásul veszi a Fizetésforgalmi Ügynökségnek a gazdaságnak nyújtott támogatási intézkedések követésére kialakított digitális felület létesítését.

- Elfogadta a Mezőgazdaságról szóló törvény módosításának végleges tervezetét, amellyel a Mezőgazdasági Minisztérium felhatalmazást kap az EU-alapokból elnyert támogatás el nem számolható költségekre kiadott összeg visszatérítésének halasztását.
- Elfogadta az Idegenforgalmi közösségekről és a horvát turizmus népszerűsítéséről szóló törvény végleges tervezetét, amellyel az idegenforgalmi közösségek lehetőséget kapnak az éves bevétel 10 százaléka feletti összegű hitel felvételére a működés biztosítása végett.
- Elfogadta az Idegenforgalmi adóról szóló törvény végleges tervezetét, amellyel a kormány rendkívüli esemény bekövetkezésekor rendelettel meghatározhatja az idegenforgalmi adó összegét és a befizetési határidőt.
- Elfogadta az Idegenforgalmi szolgáltatásokról szóló törvény végleges tervezetét, amellyel az utazási irodák lehetőséget kapnak, hogy a rendkívüli esemény miatt ki nem használt utazási csomagprogramokra befizetett összeget a rendkívüli esemény megszűnésének napjától számított legfeljebb 180 napon belül fizessék vissza.
- Elfogadta a Vendéglátói tevékenységről szóló törvény végleges tervezetét, amellyel az idegenforgalmi miniszter előírhatja az egyes objektumok újrakategorizálási határidejének halasztását.
- Elfogadta az állam társtulajdonában lévő kempingekben található turisztikai rendeltetésű földterületek koncesszióinak megszerzésére vonatkozó eljárásról, módjáról és feltételekről szóló rendelet módosítását, továbbá a helyi önkormányzati egység tulajdonában lévő idegenforgalmi földterület értékének és értékesítésének módjáról, eljárásáról és feltételeiről, valamint a fennmaradó idegenforgalmi földterületre vonatkozó koncesszió megszerzésének módjáról, eljárásáról és feltételeiről szóló rendelet kiegészítését, amellyel a koncessziós díj fix összegének befizetési határideje augusztus 31-ről november 30-ra módosul, míg a díj változó részének összege 1 HRK.
- Elfogadta a „COVID-19-es kölcsön a forgótőkére” Programról szóló határozatot, amellyel a mikro-, kis- és közepes vállalkozások egyenként legfeljebb 750.000 HRK (100.000 EUR) összegű forgótőke-kölcsön odaítélésére pályázhatnak, amelyre a kamat mértéke 0,25 százalék, a visszafizetési határidő legfeljebb 5 év, amiből 12 hónap a várakozási idő.
- Elfogadta a határozatot a feltételekről és kritériumokról, amelyeknek a közbeszerzésekkor meg kell felelniük a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékeknek, amellyel a közbeszerzési eljárást kötelezően alkalmazó megrendelők abban az esetben, amikor a közbeszerzési eljárás nyertesének nem áll módjában leszállítani a szerződésben meghatározott mennyiséget, közvetlen tárgyalással biztosíthatják a szükséges mennyiségű mezőgazdasági és élelmiszeripari terméket.
- Elfogadta a határozatot a koronavírus-járvánnyal okozott üzleti nehézségekkel szembesülő kis tejjüzemeknek nyújtandó ideiglenes és rendkívüli segítségről, amellyel a kormány lehetőséget kap a kis tejjüzemek által gyártott termékek rendkívüli felvásárlására. Kis tejjüzemek minősül az a vállalat, amelynek éves átvett és feldolgozott tejmenyisége nem haladja meg a 14 millió litert.
- Az EU-jogharmonizáció keretein belül elfogadta a Horvát Nemzeti Bankról szóló törvény, a Hitelintézményekről szóló törvény, valamint a Hitelintézmények és befektetési társaságok szanálásáról szóló törvény módosításának végleges tervezetét, amelyek részei az euró, mint fizetőeszköz bevezetésének előkészítése, továbbá a Szénhidrogének tengeri kutatásának és kitermelésének biztonságáról szóló törvény végleges tervezetét, amellyel a horvát jogba teljes egészében beépül az Európai Parlament és a Tanács 2013/30/EU irányelve (2013. június 12.) a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek biztonságáról és a 2004/35/EK irányelv módosításáról.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Horvátország